

بیمه‌های عمر بسایه سنگین تورم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
برهان جلی علوم انسانی

گزارش چهاردهمین سمینار بیمه و توسعه • آرزو قدیانی

بیمه‌های عمر به دلیل تحت پوشش قرار دادن انسان، از اهمیت بالایی در میان انواع رشته‌های بیمه‌ای برخوردارند. این بیمه‌ها از دو جنبه خرد و کلان حائز اهمیت هستند. بیمه‌های عمر در سنجش سطح توسعه یافتگی کشورها، به عنوان شاخصی معتبر مطرح می‌شوند. نشریه تخصصی سیگما وابسته به شرکت بیمه اتکالی سونی‌س‌ری، اخیراً در گزارشی با عنوان «رویکرد دوباره به بیمه‌های عمر» به بررسی دقیق آماری صنعت بیمه در سال ۲۰۰۶ میلادی پرداخته است. از نکات قابل توجه در این آمار می‌توان به سهم ۱/۳ درصدی ضریب نفوذ بیمه از تولید ناخالص داخلی (*GDP*) در سال ۲۰۰۶ میلادی اشاره کرد. ایران در این گزارش در رتبه ۷۵ قرار دارد. با کمی توجه در می‌یابیم که ضریب نفوذ بیمه‌های عمر در کشور ما، در مقایسه با سایر کشورها، بسیار پایین است. این نقص زمانی نمود بیشتری پیدا می‌کند که به نقش عمده شرکت‌های بیمه در تأمین سرمایه‌های بلند مدت در هر جامعه دقت کنیم.

چهاردهمین سمینار بیمه و توسعه با محوریت «راهکارهای توسعه بیمه عمر» با حضور حجت الاسلام والمسلمین غلامرضا مصباحی مقدم عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و معاون بانکی، بیمه و امور شرکت‌های دولتی ایشان، رییس کل بیمه مرکزی ایران، مدیران عامل شرکت‌های بیمه دولتی و خصوصی و کارشناسان صنعت بیمه، روز سیزدهم آذرماه در سالن همایش‌های صداوسیما برگزار شد که گزارش آن به اختصار ارایه می‌گردد.

حضور شرکت‌های بیمه خارجی در بازار بیمه کشور دکتر داود دانش جعفری، وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به ممنوعیت حضور شرکت‌های بیمه خارجی در کشور با اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، گفت: منع قانونی برای حضور بیمه‌های خارجی در ایران وجود ندارد و بیمه مرکزی ایران باید زمینه حضور آنها در کشور را فراهم کند. بنابراین شرکت‌های بیمه ایرانی باید خود را برای رقابت با شرکت‌های بیمه خارجی آماده کنند.

دکتر دانش جعفری افزود: بیمه‌های عمر و زندگی یکی از زمینه‌های اصلی حضور شرکت‌های بیمه خارجی در

تحصیلات مردم، میزان تقاضای آنها برای خرید بیمه عمر افزایش می‌یابد. در این زمینه مشخص شده است که ۷۳ درصد بیمه‌گذاران را مردان و بیشتر متاهلین تشکیل می‌دهند، بنابراین صنعت بیمه باید برای ترویج این رشته مهم بیمه‌ای در میان زنان و مجردان برنامه‌ریزی کند.

تغییر آیین‌نامه سرمایه‌گذاری بیمه‌های عمر

دکتر نوروز کهزادی، رییس کل بیمه مرکزی ایران، در چهاردهمین همایش بیمه و توسعه، ضمن ارائه آمار عملکرد شرکت‌های بیمه گفت: آمار عملکرد صنعت بیمه کشور حاکی از آن است که کل حق بیمه دریافتی شرکت‌های بیمه در سال ۸۵ از رشد ۲۳/۴ درصدی برخوردار شده است، این نرخ در شش ماهه اول امسال به حدود ۲۷ درصد رسیده است.

رییس کل بیمه مرکزی ایران ادامه داد: بیمه‌های عمر از دو جنبه خرد و کلان حائز اهمیت است. برخورداری از بیمه عمر می‌تواند از فروپاشی خانواده‌ها جلوگیری کند. تورم مهم‌ترین عامل بازدارنده توسعه بیمه‌های عمر است. در واقع تورم آثاری منفی بر پس‌اندازهای انباشته‌شده از طریق بیمه‌های زندگی ایجاد می‌کند و سبب کاهش تقاضای بیمه‌گذاران می‌شود. این در حالی است که بالا بودن سرعت نقدشوندگی سرمایه‌گذاری‌های دیگر در مقایسه با بیمه‌های عمر و هزینه‌بر بودن این نوع بیمه‌نامه‌ها به رویگردانی خانواده‌ها از خرید این نوع بیمه‌ها منجر می‌شود. در واقع سازماندهی ضعیف بازارهای سرمایه، توسعه نامتعادل نظام بانکی و صنعت بیمه، فقدان ابزارهای تسهیل‌کننده به ویژه در بخش پولی و مالی، و وجود مقررات دست و پاگیر، پایین بودن سود مشارکت در منافع و بسیاری از دلایل اقتصادی دیگر را می‌توان از جمله علت‌های توسعه نیافتگی این رشته مهم بیمه‌ای دانست.

دکتر کهزادی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: برای توسعه این نوع بیمه‌نامه‌ها در تیرماه امسال شرکت‌های بیمه دو طرح جدید جامع عمر به علاوه ذخیره ریاضی به بازنندگان را

کشورهای مختلف است و با توجه به جاذبه‌های این رشته و تخصصی بودن فعالیت این شرکت‌ها، پیش‌بینی می‌شود آنها پس از ورود به ایران بیشتر در این بخش فعال شوند. در سال‌های اخیر تحولات مثبتی در توسعه بیمه در کشور مان رخ داده است و شاخص ضریب نفوذ بیمه که نسبت حق بیمه دریافتی به تولید ناخالص داخلی است به ۱/۳ درصد رسیده است. با این حال با متوسط جهانی ضریب نفوذ بیمه ۷/۱ درصد فاصله زیادی داریم.

وزیر امور اقتصادی و دارایی یکی از دلایل توسعه نیافتگی بیمه را انحصار دولتی عنوان کرد و گفت: با گذشت بیش از ۷۰ سال از آغاز فعالیت بیمه در کشور، این صنعت هنوز جایگاه خود را در اقتصاد کشور پیدا نکرده است. گرچه با اعطای مجوز به شرکت‌های بیمه خصوصی و آماده شدن زمینه‌های فعالیت آنها، امیدواریم این شرکت‌ها بتوانند با جذب مشتری و افزایش رضایت‌مندی به بهبود جایگاه صنعت بیمه کشور کمک کنند.

وی افزود: سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و سیاست‌های دولت برای واگذاری سه شرکت بزرگ بیمه دولتی در دستور کار قرار گرفته است و انتظار داریم با اجرای آن، شاهد افزایش رقابت بیشتر و بهبود وضعیت صنعت بیمه باشیم. در این زمینه ابلاغ حکم رییس جمهور در مورد ضرورت تحول در صنعت بیمه، یکی از راهکارهای اساسی توسعه این صنعت خواهد بود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی توجه به بیمه‌های زندگی و عمر را یکی از زمینه‌های جدی توسعه صنعت بیمه کشور ذکر کرد و افزود: در برخی کشورها سهم حق بیمه‌های دریافتی در بیمه‌های زندگی به ۶۰ درصد می‌رسد، در حالی که در ایران از مجموع حق بیمه‌های تولیدی، تنها ۶/۶ درصد مربوط به این رشته است. نتایج تازه‌ترین تحقیقات نشان می‌دهد که کشتش درآمدی تقاضای بیمه زندگی در ایران کمتر از یک و مثبت است. این رقم بدین معنا است که بیمه عمر از دید مردم کشورمان، یک محصول لوکس و تجملی نیست، بنابراین ظرفیت زیادی برای فعالیت شرکت‌های بیمه وجود دارد. هم‌چنین تحقیقات نشان می‌دهد با بالا رفتن سطح

■ سازماندهی
ضعیف بازارهای
سرمایه، توسعه
نامتعادل نظام
بانکی و صنعت
بیمه و مقررات
دست و پاگیر از
جمله علت‌های
توسعه نیافتگی
بیمه‌های عمر است

در این راستا بیمه مرکزی ایران چهار کارگروه با عناوین «سرمایه‌گذاری بیمه‌های عمر»، «خدمات نوین بیمه‌های عمر»، «کارگروه عملی بیمه‌های عمر» و «بازنگری قوانین و مقررات بیمه‌های عمر» را تشکیل داده است.

اصلاح قانون بیمه شخص ثالث

حجت‌الاسلام والمسلمین غلامرضا مصباحی مقدم عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی دیگر سخنران چهاردهمین سمینار بیمه و توسعه خواستار توسعه هرچه بیشتر صنعت بیمه در کشور

شد و گفت: امروزه صنعت بیمه در جهان به گونه‌ای رشد کرده است که قراردادهای شخصی میان بیمه‌گذاران و بیمه‌گران منعقد می‌شود.

مصباحی مقدم ضمن اشاره به مسئله کاهش سرمایه بیمه‌گذار در اثر تورم، طی مدت طولانی، گفت: تورم عامل ضد انگیزه‌ای برای بیمه‌گذاران عمر است. بنابراین پیشنهاد می‌کنیم صنعت بیمه کشور برای رفع این مشکل تمهیداتی بیندیشد. در این میان شرکت‌های بیمه می‌توانند با طراحی انواع بیمه‌نامه‌ها، افزایش پوشش بیمه‌ای خود و کاهش هزینه‌های بیمه‌گذاران گام‌های موثری بردارند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود از اهمیت بیمه در نزد نمایندگان مجلس شورای اسلامی خبر داد و گفت: لایحه بیمه شخص ثالث در کمیسیون اقتصادی مجلس پس از ۴۰ سال بازنگری می‌شود. هم‌چنین لایحه بیمه کیفیت ساخت ساختمان‌ها نیز در یکی از کمیسیون‌های مجلس در دست بررسی قرار دارد.

ایشان در پایان ضمن بررسی نحوه تعامل صنعت بیمه با مردم و نحوه خدمات‌رسانی بیمه‌گران اظهار داشت: خدمات‌دهی سریع عامل مهمی برای توسعه این صنعت خواهد بود؛ چراکه گاهی معطلی مردم به هنگام پیگیری مراحل دریافت خسارت، سبب دلزدگی آنها نسبت به بیمه می‌شود.

نشست‌های سمینار چهاردهم

در چهاردهمین سمینار بیمه و توسعه، چهار نشست در دو سالن تشکیل شد که در پایان هر یک به سوالات حاضران، پاسخ داده شد.

نشست اول:

در این نشست که به ریاست دکتر نوروز کهزادی، رئیس کل بیمه مرکزی ایران برگزار شد، مقاله «بیمه عمر در شرایط تورمی» (Life insurance in the inflationary environment) توسط آسکین دوسوندره به حاضران در جلسه ارائه گردید. سپس مقاله «ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانواده‌های ایرانی و تأثیر آن بر بازار بیمه‌های عمر» کار مشترک ابراهیم امین

ارائه کرده‌اند. از نتایج حاصل شده از جلسه دوم هم‌اندیشی که در بیمه مرکزی ایران برگزار شد، دو محصول جدید بیمه‌های زندگی با عناوین بیمه‌های مستمری و بیمه‌های بازنشستگی معرفی شد. آیین‌نامه سرمایه‌گذاری بیمه‌های عمر به زودی تغییر می‌کند. که امیدواریم در آینده نزدیک محدودیت‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه کاهش یابد.

وی افزود: در بیمه جامع عمر، بیمه‌گر در مقابل دریافت مبلغی ثابت با اقساطی از بیمه‌گذار تعهد می‌کند در صورت فوت بیمه شده در مدت بیمه مبلغی معین به علاوه ذخیره ریاضی بیمه‌نامه را به ذینفع بیمه‌نامه پرداخت کند، در صورت حیات بیمه شده در پایان مدت بیمه، سرمایه تشکیل شده را به بیمه شده پرداخت کند و در بیمه مستمری، بیمه‌گر در مقابل دریافت مبلغی یک جا یا اقساطی تعهد می‌کند از زمان مشخصی ماهانه مبلغ معینی را به بیمه شده پرداخت کند.

رئیس کل بیمه مرکزی ایران از ابلاغ چندین آیین‌نامه و طرح‌های جدید در مورد اجرای ابلاغیه رئیس‌جمهور محترم در خصوص تحول در صنعت بیمه خبر داد و گفت: طرح سامانه اطلاعاتی و یکسان‌سازی انتقال اطلاعات در بیمه، تخفیف ۵۰ درصدی حق بیمه شخص ثالث ویژه رانندگان فاقد سابقه تصادف، هم‌چنین دستورالعمل تسریع در پرداخت دیه، تدوین لایحه مقابله با تخلفات بیمه شخص ثالث، طرح کمک به زندانیان حوادث رانندگی فاقد بیمه‌نامه، افزایش سرمایه بیمه مرکزی ایران، تدوین لایحه صندوق بیمه همگانی حوادث غیر مترقبه، طرح بیمه اعتباری بیمه‌های بازنشستگی و درمانی و بیمه‌های خرد نیز از برنامه‌های صنعت بیمه برای اجرایی کردن این ابلاغیه است.

دکتر کهزادی با اعلام ۸/۸ درصدی پوشش بیمه‌های درمانی و ۶/۱ درصدی بیمه‌های زندگی در کشور گفت: در سایر کشورها بیمه‌های زندگی ۶۰ درصد و بیمه‌های غیر زندگی ۴۰ درصد از کل بازار بیمه را به خود اختصاص می‌دهند. بنابراین توسعه بیمه‌های عمر و زندگی در کشور باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد که

■ تورم عامل ضد انگیزه‌برای بیمه‌گذاران عمر است شرکت‌های بیمه می‌توانند با طراحی انواع بیمه‌نامه‌ها افزایش پوشش بیمه‌ای خود و کاهش هزینه‌های بیمه‌گذاران گام‌های موثری در رفع این مشکل بردارند

مدیرعامل بیمه البرز و سحر کمالخانی، کارشناس بیمه البرز به شرکت کنندگان در سمینار ارائه گردید. کمالخانی گفت: یکی از اقدامات اولیه برای ورود هر محصول به بازار، شناسایی نیاز مشتریان است. محصول عرضه شده باید منطبق با نیاز و خواست مشتری و تحولات آتی بازار و مشتریان باشد. ممکن است بیمه‌گر مدعی باشد محصول ارائه شده قادر است مشتریان خاص و یا عام را در برابر وقایع و حوادث ویران کننده حمایت کند. اما ممکن است اقشار جامعه تمایلی به استفاده از پوشش حمایتی این

نوع بیمه را نداشته باشند. در این صورت توجهی برای توسعه و گسترش این نوع محصول در بازار وجود نخواهد داشت.

در ادامه سمینار، مقاله «The role of life reinsurance companies in the development of a solid and table life insurance industry»

«نقش شرکت‌های بیمه انکایی زندگی در توسعه صنعت بیمه زندگی محکم و پابرجا» نوشته یان ریکارد ارائه شد و در پایان دکتر علی حسن زاده، عضو هیات علمی و معاون پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی مقاله «بررسی نقش بیمه‌های خرد در کاهش فقر و نقش بیمه عمر در آن» را که کار مشترکی با حسن حیدری، دانشجوی دکترای اقتصاد بود، ارائه کرد. معاون پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی ضمن تشریح کارکردها و مزایای بیمه‌های خرد در جوامع مختلف اظهار داشت: بیمه‌های عمر یا زندگی به عنوان بخش مهم و قابل توجهی از بیمه‌های انفرادی، نقش و جایگاه مهمی در نظام بیمه‌های خرد دارند. این گروه از بیمه‌ها با هدف پوشش ریسک‌ها و مخاطرات احتمالی در دوران کهنسالی افراد و با هدف حمایت از آنان در مقابل حوادثی مانند بیکاری، از کارافتادگی و کاهش توان کسب درآمد در دوران پیری مجموعه ابزارهای کارآمدی را برای تقویت بنیه اقتصادی خانواده‌ها و جلوگیری از بروز فقر در جوامع به وجود می‌آورند.

نشست دوم:

در این نشست که به ریاست دکتر جانعلی محمود صالحی تشکیل شد، ابتدا مقاله «مشارکت بخش خصوصی در عرضه بیمه‌های بازنشستگی، ضرورت‌ها، موانع و راه حل‌ها» که کاری مشترک از سیدابوالحسن صدریه، مدیر بیمه‌های عمر و تشکیل سرمایه بیمه سامان، ایمان ارسطو مسئول هماهنگی و فروش بیمه‌های عمر و تشکیل سرمایه بیمه سامان و ریحانه جناتی کارشناس گزارش سالیانه و آکچوئری بیمه سامان بود، ارائه گردید. صدریه ارایه پوشش بازنشستگی و سرمایه‌گذاری به بازنشستگان از سوی شرکت‌های بیمه را عامل افزایش رفاه سالمندان جامعه دانست و

گفت: بیمه‌های تکمیلی بازنشستگی علاوه بر ایجاد اشتغال و درآمد غیرمستقیم، سازوکار سالمی برای گردش صحیح وجوه نقد در جامعه هستند. معمولاً پورتنفوی جمع‌آوری شده از طریق بیمه‌های عمر و یا بازنشستگی، به بیمه‌گران خارج از کشور واگذاری اتکالی نمی‌شود. انباشت وجوه حق بیمه در نهادهای سرمایه‌گذاری در داخل کشور، از سرمایه‌گذاری‌های بنیادین پشتیبانی کرده و به گردش بهتر چرخه‌های اقتصادی، افزایش تولید و در نتیجه کاهش تورم کمک می‌کند.

در ادامه سمینار، دکتر علی دهقانی، استادیار گروه اقتصاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، با ارائه مقاله «بررسی مجموعه تعهدات بیمه‌های زندگی در فرایند الحاق به سازمان جهانی تجارت (WTO)» گفت: یکی از پیش نیازهای الحاق مطلوب به سازمان جهانی تجارت، تحلیل و شناخت دقیق مقررات و الزامات مرتبط با بیمه در سازمان WTO است. در همه کشورها مذاکرات مربوط به صنعت بیمه و به طور کلی بخش خدمات از شکننده‌ترین و سخت‌ترین محورهای مذاکرات است. در مورد کالاها به طور عمده بحث تعرفه و موانع تعرفه‌ای مطرح است اما در بخش خدمات و به ویژه در مورد مسائل بیمه‌ای، قوانین و مقررات بیمه‌ای کشورمان با اصول اساسی سازمان تجارت جهانی باید مطابقت داده شود که این امر بر پیچیدگی مواضع مذاکراتی می‌افزاید.

بنابراین بررسی تعهدات کشورهای منتخب در حوزه خدمات بیمه به ویژه در حوزه الزامات مرتبط با بیمه، از جمله بیمه‌های زندگی در موافقت‌نامه تجارت خدمات، نشان می‌دهد که الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت به معنای آزادسازی کامل صنعت بیمه کشورمان در مقابل رقابت بیمه‌گران خارجی نخواهد بود.

آنگاه مقاله «بیمه‌های مستمری و نقش آن در توسعه نظام‌های بازنشستگی خصوصی» کار مشترک محمدابراهیم علائی کارشناس ارشد ریاضیات کاربردی و حسن رضا عباسیان فر کارشناس ارشد علوم اقتصادی بود، به حاضران در جلسه ارائه

■ بیمه‌های عمر یا زندگی به عنوان بخش مهم و قابل توجهی از بیمه‌های انفرادی، نقش و جایگاه مهمی در نظام بیمه‌های خرد دارند

سرمایه‌گذاری و تجاری جهانی اتاق بازرگانی و صنعت اسلامی (ICCI) و استاد دانشگاه کامدن آمریکا با ارائه مقاله خود با عنوان «بیمه عمر مبتنی بر شریعت؛ واقعیت جهانی» گفت: بیمه عمر مبتنی بر شریعت به معنی بیمه عمر نیست بلکه انتقال مالی تعهدات برای حمایت از زنان بیوه، ایتام و دیگر وابستگان متوفی (بیمه شده) در برابر خطرات مالی آینده است. سپس دکتر سعید صحت، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی مقاله خود را با عنوان «تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر بازار بیمه عمر» به حضاران در جلسه ارائه کرد. دکتر صحت گفت:

شد. علائی اظهار داشت: بررسی تحولات نظام بازنشستگی جهان نشان می‌دهد که کشورها با توجه به چالش‌های فراروی نظام‌های تک‌رکنی دولتی، به خصوصی سازی این نظام‌ها و گسترش نقش بخش خصوصی در این حوزه اقدام کرده‌اند. حضور بخش خصوصی در این حوزه ایجاب می‌کند که موسسات مالی بخشی از عملیات نظام بازنشستگی را برعهده گیرند. در این میان شرکت‌های بیمه می‌توانند به عنوان اصلی‌ترین موسسات فعال مطرح شوند. این شرکت‌ها می‌توانند در طرح‌های بازنشستگی فعلی با ارائه خدمات فنی، آکچوئری و مدیریت ذخایر جمع شده همکاری کنند. این همکاری‌ها نیز به لحاظ مقررات با موانع خاصی مواجه نیست اما باید صنعت بیمه در این زمینه ظرفیت‌سازی کرده و به تربیت نیروی متخصص همت گمارد. به عنوان نمونه صنعت بیمه چین با انجام مطالعات مختلف طرح‌های جدید بازنشستگی ویژه کشاورزان را ارائه کرده است

در پایان این نشست دکتر محمد اسماعیل زاده از شرکت بیمه سینا مقاله خود را با عنوان «بررسی وضعیت تقاضای بیمه‌های عمر در ایران و جهان و عوامل موثر بر آن» ارائه نمود. دکتر اسماعیل زاده با ذکر این نکته که بیشتر مردم فشارهای مالی ناشی از وقوع حوادث ناگوار را تجربه کرده‌اند، اظهار داشت: برخی فعالیت‌های مالی و بیمه‌ای مانند برنامه‌های جمع‌آوری پس‌اندازها و کمک به مدیریت ریسک افراد، تلاش‌هایی هستند که به منظور کاهش این فشارها و کمک به امنیت و ثبات اقتصادی مردم و بهبود وضعیت آنها انجام شده است. در بازار کشورهای در حال توسعه، درآمد بیشتر، توجه مردم به بیمه و جمعیت نسبتاً جوان که نیاز به حمایت و پس‌انداز دارند، باعث رشد حق بیمه‌ها در سال ۲۰۰۷ شده است.

نشست سوم:

در این سمینار سه مقاله خارجی و یک مقاله داخلی به حضاران در جلسه ارائه شد. ابتدا پروفسور دکتر محمد معصوم با . . .، رئیس گروه اجرایی گروه جهانی تجارت خاورمیانه، مدیر سابق شرکت

میانگین سهم بیمه‌های عمر در کل بازارهای بیمه‌ای در کشورهای در حال توسعه هنوز از سایر کشورها کمتر است. طبق آمار سازمان آکتاد در سال ۱۹۹۰ سهم بیمه‌های عمر در کل تجارت بیمه‌ای در کشورهای عضو OECD ۴۹ درصد بود. بنابراین با توجه به اینکه بازار بیمه در جهان به ویژه در بخش بیمه‌های عمر رشد سریعی به خود گرفته است و تحولات جهانی شدن در بازار بیمه در حال گسترش است، کشورهای در حال توسعه از جمله کشور ما باید برای تغییرات سریع در صنعت بیمه بکوشند.

آنگاه مقاله «کنکاشی در مورد مدیریت ریسک در تکافل» نوشته توصیف عزیز، استاد اقتصاد موسسه آموزش عالی مارکفیلد، کلمستر شایر انگلستان ارائه شد و در پایان، غدیر مهدوی، رئیس پژوهشکده دانشکده امور اقتصادی و دارایی مقاله خود را با عنوان «تقاضا برای بیمه زندگی تحت اطلاعات نامتقارن؛ یک موقعیت مناسب برای شرکت‌های بیمه زندگی» به حضاران در سمینار ارائه کرد.

گفتنی است این نشست با ریاست دکتر مهدی صادقی شاهدانی تشکیل شده بود.

نشست چهارم:

نشست چهارم سمینار بیمه و توسعه به ریاست ابراهیم امین برگزار شد. در این نشست ابتدا مقاله «طراحی و تبیین الگوی مفهومی بازاریابی بیمه‌های عمر با استفاده از مدل ۴» نوشته دکتر داود فیض، استادیار دانشگاه سمنان ارائه شد. دکتر فیض با برشمردن تأثیرهای مثبت اجتماعی بیمه‌های عمر، گفت: از میان انواع بیمه‌ها، بیمه‌های عمر از یک سو به دلیل تأثیرات مثبت اجتماعی، اقتصادی و روانی برای بیمه‌گذاران و از سوی دیگر به لحاظ افزایش توان مالی شرکت‌های بیمه‌ای در سرمایه‌گذاری‌ها و افزایش درآمد، از مهم‌ترین رشته‌های بیمه‌ای به شمار می‌آیند. بازاریابی علمی بیمه‌های عمر یکی از راهکارهای اساسی توسعه این نوع بیمه‌ها در کشور است. مدل ۴C یکی از مدل‌های پیشرفته بازاریابی است که متناظر با مدل ۴C بازاریابی شکل گرفته و با

■ شرکت‌های بیمه می‌توانند در طرح‌های بازنشستگی فعلی با ارائه خدمات فنی، آکچوئری مدیریت نخایر، ظرفیت‌سازی و تربیت نیروی متخصص همکاری کنند

■ توسعه بیمه‌های
عمر در کشور
نیازمند ایجاد و
گسترش بسترهای
قانونی، اقتصادی
علمی و فرهنگی
برای اقشار
مختلف است

مورد توجه قراردادن دیدگاه‌های مشتریان در مورد محصول یا خدمت، از یکسو فروش، درآمد و سودآوری شرکت‌ها را افزایش می‌دهد و از سوی دیگر باعث افزایش رضایت‌مندی مشتریان و خریداران و تامین نیازهای آنان می‌شود.

آنگاه لیلا کریمیان دانشجوی دکترای مدیریت بازرگانی و رئیس اداره بیمه‌های اتکایی شرکت بیمه پارسیان با ارائه مقاله‌ای با عنوان «بررسی قابلیت فروش الکترونیکی بیمه عمر در ایران» اظهار داشت: با توسعه تکنولوژی به خصوص در زمینه ارتباطات از راه دور و فناوری اطلاعات، صنعت بیمه متحول شده است. در نتیجه ظهور این تکنولوژی‌ها، تجارت الکترونیک تحولات جدیدی را نوید می‌دهد. بکارگیری تجارت الکترونیک به شرکت‌های بیمه امکان می‌دهد راه مستقیم و ارزانی برای تبادل اطلاعات، محصولات و خدمات بیابند. در این زمینه اولویت بندی قابلیت فروش الکترونیکی در صنعت بیمه کشور نیز جزء اولین قدم‌ها در این راه طولانی است.

در ادامه سمینار، مقاله «بررسی اثرات الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی بر بازار بیمه‌های عمر» نوشته سیدمحسن حسینی دانشجوی کارشناسی ارشد روابط بین الملل دانشگاه شهید بهشتی ارائه گردید. حسینی ضمن تشریح وضعیت بیمه در ساختار سازمان تجارت جهانی گفت: در عصر جهانی شدن، توسعه صرفاً یک مساله ملی به شمار نمی‌رود و تنها با اتکا به منابع ملی و داخلی دست یافتنی نخواهد بود. وی موانع مربوط به معاملات بین المللی در زمینه بیمه را ناشی از محدودیت در مورد ایجاد دفاتر نمایندگی شرکت‌های بیمه خارجی، محدودیت در مورد مشارکت و سرمایه‌گذاری خارجیان در شرکت‌های بیمه داخلی، محدودیت در مورد ایجاد شعبات شرکت‌های بیمه خارجی و محدودیت در مورد ایجاد شرکت‌های داخلی وابسته به شرکت‌های بیمه خارجی دانست.

در پایان سمینار، مقاله «بررسی راهکارهای توسعه بیمه‌های عمر در ایران» نوشته دکتر مهدی ریاحی فر، معاون مدیر بیمه‌های اشخاص شرکت بیمه ایران و مدرس گروه بیمه دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی به حاضران در سمینار ارائه شد. وی در بخشی از سخنان خود ضمن برشمردن عمده‌ترین موانع توسعه بیمه‌های عمر در ایران گفت: موانع عمده توسعه بیمه‌های عمر را باید در سیاست‌های کلان اقتصادی جستجو کرد. در کوتاه مدت باید به طراحی پوشش‌های کوتاه مدت و قابل رقابت با سایر سرمایه‌گذاری‌های جایگزین اقدام کرد. هرگونه حرکت به سمت توسعه بیمه‌های مذکور نیاز به بسترهای قانونی، اقتصادی، علمی و فرهنگی اقشار مختلف جامعه دارد.

همچنین مقالات دو تن از کارکنان بیمه آسیا که برای چاپ در کتاب سمینار از سوی دبیرخانه پذیرفته شده به قرار زیر است:

- «بررسی تحلیلی عوامل اجرایی موثر در ارتقای بیمه‌های عمر در کشور» نوشته حمید تاجیک.

- «راهکارهای ارائه اطلاعات به بیمه‌گذاران عمر و پس انداز به منظور افزایش اعتماد آنان» نوشته سیدمهدی میرتبار.

حمید تاجیک، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی و کارشناس بیمه، در مقاله خود بیمه عمر را به عنوان یکی از ابزارهای مفید مدیریت خطر برای تامین آرامش و آسایش افراد جامعه دانسته و چنین آورده است: این بیمه نامه ضمن تثبیت وضعیت مالی خانواده‌ها پس از فوت سرپرست، از جنبه سرمایه‌گذاری و پس اندازی نیز حائز اهمیت هستند. برخلاف سایر بیمه‌نامه‌ها مبالغ پرداخت شده به هیچ عنوان سوخت نمی‌شود.

با درصد (بیشتر یا کمتر) بنا بر مدت پرداخت حق بیمه مسترد می‌گردد. علی‌رغم نیاز جامعه به این نوع پوشش مناسب بیمه‌ای متاسفانه این بیمه به دلایلی در کشور از رشد قابل توجهی برخوردار نگشته است. این امر را می‌توان در مقایسه حق بیمه ۶/۶ درصدی از کل پورتنفوی صنعت بیمه کشور با آمار ۵۶ درصدی کشور ژاپن به خوبی مشاهده کرد.

همچنین سیدمهدی میرتبار، کارشناس بیمه در مقاله خود چنین آورده است: بیمه عمر و پس انداز در بین رشته‌های مختلف بیمه‌ای به لحاظ تحت پوشش قرار دادن زندگی انسان، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، بیمه عمر به سادگی به بیمه مختلط عمر و پس انداز تبدیل می‌شود. در این صورت شرط زندگی و فوت به صورت توأم تحت پوشش قرار گرفته و تسهیلاتی مانند وام سرمایه مخفف، سود مشارکت در منافع و... را شامل می‌شود.

اهدای جایزه به مقالات و پایان‌نامه‌های برتر

چهاردهمین سمینار بیمه و توسعه با اهدای جوایز به ارائه‌دهندگان مقالات برتر (به صورت حضوری) و همچنین ارائه‌دهندگان پایان‌نامه‌های ممتاز بیمه‌ای در مقطع کارشناسی ارشد، به کار خود پایان داد. بر اساس ارزیابی پژوهشکده بیمه مرکزی ایران پایان‌نامه‌های ممتاز بیمه‌ای به ترتیب زیر است:

- رتبه اول: پایان‌نامه کارشناسی ارشد علیرضا سیحون از دانشکده مدیریت دانشگاه تهران با عنوان «ارائه مدل بلوغ الکترونیکی برای صنعت بیمه کشور».

- رتبه دوم: پایان‌نامه کارشناسی ارشد مظفر سلیمی از دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی با عنوان «ارائه راهکارهایی جهت بهبود فرآیند صدور بیمه عمر با رویکرد شش سیگما».

- رتبه سوم: پایان‌نامه کارشناسی ارشد معصومه قربانی از دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی با عنوان «بررسی رابطه فرهنگ سازمانی و استقرار مدیریت دانایی در بیمه مرکزی ایران».